

FARMINFIN

Farming concepts and innovative
funding/financing

FALLSTUDIE

Martin Rosenbaum

INTRO

Farm Lukava är en småskalig agroekologisk familjegård belägen i norra Tjeckien och ägs av Jana och Martin Rosenbaum. Deras huvudsakliga verksamhet är odling av ekologiska grönsaker med hjälp av hästkrafter. Förutom hästar har de också höns. Deras syn på jordbruket innefattar en ansvarsfull inställning till naturen och en betoning på produkternas höga kvalitet. De främjar jordbruk som stöds av samhället och användning av hästar i jordbruksmetoder. Dessutom samarbetar de med andra partner i utbildnings-, social- och andra verksamheter, för vilka de använde finansiering i form av gräsrotsfinansiering.

1. JORDBRUKARENS PERSONUPPGIFTER

- ▶ **Namn:** Martin Rosenbaum.
- ▶ **Födelseår:** 1976.
- ▶ **Kön:** Manlig.
- ▶ **Utbildning:** Martin har en magisterexamen i jordbruk från Universitetet i Södra Böhmen i České Budějovice. Han inspirerades för att utveckla sin jordbruksverksamhet under olika studentpraktikplatser som avslutades på gårdar utomlands (i Kanada, i Nya Zeeland). Han deltog också i det europeiska projektet Bond, som fokuserar på jordbrukarnas och markförvaltarnas roll inom ramen för miljömässiga och ekonomiska hållbarhetssystem.

▶ **Ockupation:** Jordbrukare.

2. UPPGIFTER OM JORDBRUKSFÖRETAG

▶ **Gårdsplats:** Jindřichovice pod Smrkem 198, Jindřichovice pod Smrkem 463 65.

▶ **Jordbruksareal i ha:** 39 ha.

▶ **Gårdbeskrivning:** För ungefär 15 år sedan flyttade Martin och Jana Rosenbaum till norra Tjeckien för att börja sitt liv på gården. I början fokuserade de på fårskötsel och producerade kött och mejeriprodukter som bearbetades i sin egen lilla gårdsostfabrik.

År 2017 var bönderna tvungna att lämna den ursprungliga platsen och flytta gårdens fokus till att odla ekologiska grönsaker med modern användning av hästar. Förutom hästar som håller, odlar de också värphöns. Gårdens huvudsakliga försäljningskanal är det samhällsstödda jordbruket, vilket innebär att produkter säljs direkt till slutkunden, utan långa distributionskedjor. Jana och Martin är de enda heltidsarbetarna på gården, men de får alltid hjälp av sina fem barn.

Eftersom de vill föra vidare sina erfarenheter till andra som är intresserade av jordbruk, erbjuder Jana och Martin långsiktiga praktikplatser på sin gård. Praktikanter utgör därför ytterligare arbetskraft på gården. Förutom växt- och djurproduktion bedriver de mycket annan verksamhet och samarbetar med andra jordbrukare, olika icke-statliga organisationer, forskare och andra partner. De anordnar också evenemang för lokalsamhället, vänner, aktieägare i deras samhällsstödda jordbruk och allmänheten.

3. FINANSIERING OCH TILLGÅNG TILL FINANSIERING

Efter olika erfarenheter av bondemarknaden, försäljning på gården av produkter, leverans till ekobutiker och andra, bestämde de sig för att gå med i ett gemenskapsstött jordbruk och sälja sina produkter till aktieägarna i sin grupp. De anser nu att denna försäljningskanal är det bästa sättet att distribuera sin produktion. I framtiden vill de öka antalet aktieägare.

Gårdens övergripande ekonomiska situation är för närvarande stabil.

Tillsammans med två icke-statliga organisationer bygger de ett nytt utbildningscentrum som heter "Konipas". Detta projekt bör i framtiden koppla samman en produktiv ekoodling med modern användning av hästkrafter och utbildningscentrum för ekobönder som startar sin verksamhet. Genom en crowdfunding-kampanj samlade de in pengarna som användes för att köpa en husvagn för att ta emot praktikanter.

En del av jordbruksmarken såldes och hyrdes därefter ut på lång sikt till den icke-statliga organisationen "Foundation for soil" (Nadace pro půdu). De medel som erhöles genom denna leasing återinvesterades för att inrätta utbildningscentrumet. En del av hyresavtalet med stiftelsen är rätten att fortsätta förvalta arrenderad mark vilket innebär att jordbrukarna fick ytterligare finansiering för annan verksamhet och samtidigt behöll utrymme för att bedriva sin jordbruksverksamhet.

Införlivandet av socialt arbete bör vara en annan viktig aspekt av deras gård i framtiden, eftersom Martin och Jana också skulle vilja skapa en plats för människor med hälso- eller sociala nackdelar.

– Man ska sträva efter direktkontakt med sina kunder. Vi ser den ekonomiska hållbarheten i nära relation till människor, i att dela fördelar och risker och i solidaritet."

4. UTBILDNINGSBEHOV OCH SLUTSATS

► **Utbildningsupplevelser och luckor:** En av de mest relevanta aspekterna för förvaltningen av en sådan gård är förmågan att samarbeta med andra och viljan att prata med människor. Särskilt värdefullt i processen med att bygga om gården på den nya platsen var samarbetet med andra organisationer med samma mål, dvs. hållbar markförvaltning, ekologisk produktion av kvalitetsmat och miljö- och miljöutbildning. Alla deras aktiviteter är kopplade till människor, kommunikation, delning och lärande.

Tillsammans med ytterligare utveckling av jordbruksföretaget kan utbildning, särskilt inom finansförvaltning och mänskliga resurser, vara till nytta.

► **Slutliga överväganden:** Som småföretag kämpar Jana och Martin ständigt med den brist på finansiering som behövs för investeringen, som också gäller för förhandsinvesteringar av medel från programmet för landsbygdsutveckling, som därför inte kan nås för dem. Under årens lopp fick de olika räntefria lån från Association of Sheep and Goats Breeders of the Czech Republic r.s., varav de var medlemmar, PRO-BIO Association of Organic Farmers och andra jordbrukare för att investera i sin ostfabrik. Även om de erhållna medlen kan hjälpa dem att täcka enskilda poster, var dessa alltid bara partiella belopp (cirka 100 000 CZK).

En stor utmaning är tillgången till mark och följaktligen den ekonomiska osäkerheten, som delvis övervanns av samarbetet med den allierade icke-statliga organisationen, som gav dem både finansiering och mark för jordbruksverksamhet under rättvisa förhållanden.

Det gemenskapsstödda jordbruket säkerställer dem säkra inkomster och sparar också tid åt dem. De planerar i framtiden att bredda sin aktieägarbas.

Eftersom gräsrotsfinansieringsmetoden visade sig vara effektiv och förmodligen också är det enda sättet som skulle kunna användas för finansieringen av deras projekt för utbildningsgårdar, planerar de att söka ytterligare donationer på ett liknande sätt.

PROJEKTPARTNERS

**HOF UND
LEBEN**

Hof Und Leben (HuL), Tyskland
www.hofundleben.de

On Projects Advising (OnP), Spanien
www.onprojects.es

Folkuniversitetet (FU), Sverige
www.folkuniversitetet.se

Agricoltura E' Vita (AéV), Italien
www.agricolturavita.it

Asociace soukromého zemědělství ČR
The Association of Private Farming of Czech Republic (APF CR),
Tjeckien
www.asz.cz

Union de agricultores y ganaderos - jóvenes agricultores de Jaén (COAG-Jaén), Spanien
www.coagjaen.es

Sociala medier

Facebook: [@farminfin](https://www.facebook.com/farminfin)
Twitter: [@farminfin](https://twitter.com/farminfin)

Projektets hemsida

www.farminfin.eu

PROJEKTLEDARE

The European Council of Young Farmers (CEJA), Belgien
www.ceja.eu

Medfinansierat av EU-programmet Erasmus+

Finansieras av Europeiska unionen. Europeiska kommissionens stöd för framställningen av denna publikation utgör inte ett godkännande av innehållet som endast återspeglar upphovsmännens åsikter, och kommissionen kan inte hållas ansvarig för någon användning som kan göras av informationen som finns däri. Projektnummer: 2019-1-BE01-KA202-050397